

Stine Munchs prædiken skærtorsdag

Taler

Stine Munch
Sognepræst

Dato

17. april 2025

Sted

Vor Frue Kirke, Københavns
Domkirke

Omstændigheder

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 26, vers 17-30

- 1 En af jer vil forråde mig..
Man kan nærmest forestille sig hvordan Judas er stivnet ved de ord; hvor panisk han må være blevet over, at Jesus vidste, hvad han havde gjort og hvad han ville gøre. Og så det næste, når de siger: Det er vel ikke mig, Herre?! En efter én
5 begyndte de at spørge om det. Også Judas.

Ordene: det er vel ikke mig, Herre? Kunne det ikke være enhver af os der sagde det? Hvis alt det uhyrlige mennesker kan finde på blev listet op, så kunne det være mig, der sagde:

- 10 Uha, sikke nogle ækle typer der kan finde på den slags.. det er vel ikke mig, Herre? Men jo længere man lever, jo mere må man jo erkende, og jo, det var faktisk mig der gjorde det der, som jeg aldrig troede jeg kunne finde på at gøre.

Judas VED at det er ham og alligevel spørger han, for at dække over sig selv.

- 15 Og Jesus siger til Judas da han spørger: det er vel ikke mig; – *du sagde det selv*.
Det er en fuldkommen umulig situation for Judas.

Og han kan da heller ikke rumme det, leve med sin skyld og som vi ved, så ender det med, at han tager livet af sig.

- 20 Det ville have været meget forståeligt, hvis Jesus ved aftensmåltidet havde rejst sig fra bordet og sagt, at han ikke ville spise sammen med sådan nogle feje hunde som disciplene.

Han havde troet på dem, men de havde vist sig at være svage.

- 25 De kunne ikke klare mosten, da det endelige gjaldt. Men Jesus slog ikke op med dem, han skred ikke fra dem i vrede og frustration.

30 I stedet gav han disciplene og alle os der er kommet bagefter, det tegn, som ophæver al tvivl om, om han vil være sammen med os.

I dag fejrer vi netop indstiftelsen af den *nye* pagt.

Og den nye pagt bliver ved med at være ny, i betydningen **fornyende** for dig og mig, for det enkelte menneske.

35

Det Nye Testamente er jo ellers ikke ligefrem nyt, men snart 2000 år gammelt. Men fornyende, det bliver det ved med at være.

40

Nadveren er en forkyndelse af, at et **nyt** forhold mellem Gud og menneske tager sin begyndelse gennem Jesu død, den *nye pagt*, som det kaldes.

Det **nye** består i, at forholdet til Gud ikke skal oprettes på betingelser som mennesket først skal opfylde, for Kristus er selv opfyldelsen af alle betingelser.

45

Han fjerner alt hvad der skiller Gud og mennesker, og det er lige præcis det, nadveren står for.

Kristus er til stede, det er ham, der giver os sig selv.

50

Det er ham selv, hans legeme og blod, vi samles om ved bordet. Det er et meget lille måltid, men det rummer alt hvad vi har brug. Guds ord til os. Guds fortælling om os.

55

Den første begyndelse til den kristne nadver er de måltider, der fortælles om i evangelierne, hvor Jesus sidder til bords med disciplene og med alle de andre udskud.

60

Der fortælles ikke om disse måltider for at sige, at Jesus skam skulle have næring ligesom alle andre mennesker, men for at sige, at Jesus gennem andre mennesker, uanset hvem de var, gjorde sig til eet med dem, han spiste sammen med.

65

Og der er knyttet et løfte til nadvermåltidet.

Hver gang vi holder nadver, har Jesus lovet, at han er med.

Fordi han siger, at hvor to eller tre er forsamlet i hans navn, der er han midt blandt dem.

Nadvermåltidet er et *tilgivet* fællesskab, fordi vi alle har lov at være der.

Også alle os Judas'er for hvem Jesus gav sig selv. Et forsonet fællesskab.

70 Og syndernes forladelse formidles i selve nadveren.

Derfor er nadveren så vigtig for mig, for her står jeg med tomme hænder og tager imod, bogstaveligt talt.

Jeg kan ikke gøre andet, end bare modtage.

75 Man begynder jo heller ikke at argumentere når man knæler der ved nadverskranken. Det, at man er gået derop og har lagt sig på knæ, siger jo det hele.

Og det er jo ikke svært bare at gå derop og knæle.

80 At høre Ordet, at forstå en prædiken skrevet af en forvirret præst, det kan være svært nok.

At forstå de paulinske breve med deres lange og indviklede sætninger; det er heller ikke nemt.

85 Men det, der sker i nadveren, er dog så enfoldigt, at ingen kan komme og sige, at det er over evne.

Med mindre ens gamle ben er for slidte, så kan de fleste jo knæle og åbne munden, spise det lille bitte brød og drikke den smule vin eller saft man får.

90

Det kan da ethvert barn.

Og det er vel også derfor, at børn så gerne vil deltage i nadveren. For her er da noget de kan; og så sker der også noget i gudstjenesten.

95 Her giver Vorherre os det største på en måde, så selv de mindste kan være med.

Her i kirken kommer der sommetider små børn til alters.

Og jeg kender ikke nogen bedre lyd i hele gudstjenesten end når de små veltilfredse slubrer saften i sig.

100

En anden pointe er, at nadveren jo virkelig er korsmærket.

Man sidder der, og tager imod oppe fra. Det er den lodrette korsbjælke – og så sidder vi der sammen, ved siden af hinanden, som tilgivne syndere, – det er den vandrette korsbjælke, tværbjælken.

105 Der er begge perspektiver: fra Gud til mig, og fra mig, ud til de andre

- Vi kender vel også denne forståelse af måltidsfællesskabet – at man anerkender dem, man spiser sammen med, men på Jesu tid var denne betydning endnu stærkere.
- Det var jo også derfor farisæerne og de skriftkloge blev så forargede over, at han spiste med toldere og syndere. Det var ikke ligegyldigt hvem man spiste sammen med.
- Og hvis man i dag spørger om det nu også gælder mig, om jeg også hører til her, så er man ikke henvist til at søge ind i sig selv, krampagtigt stole på at man jo er god nok, eller lytte til sin mavefornemmelse, men man er såmænd bare henvist netop til det bord som er dækket til os alle.
- Derfor skal den der er anfægtet og usikker og spørger, om hun nu også hører med, intet andet gøre end at rejse sig på sine ben og gå op til det dækkede bord.
- For der er tegnet hvor vi kan *mærke*, at ordene gælder mig, for man kan jo *mærke* at man spiser og drikker sammen med de andre. Så enkelt er det. Og så stort. Bordet er dækket til alle.
- Mad, brød og vin er konkret hverdagsstof. Jesus giver os ikke et indviklet ritual eller religiøse forskrifter, men han siger: HVER GANG, I spiser brødet – HVER GANG, I drikker vinen – så husk mig.
- For hvor I er forsamlet, da er jeg hos jer.
- Han kunne næsten lige så godt have sagt: Jeg er hos jer i jeres hverdag – I alt det, der ser dagligdags ud, alt det, der ikke ser ud af noget – der er jeg hos jer.
- På den måde bliver han også en Gud, der er svær at se.
- Vi ville måske hellere have en Gud med guld og glimmer, en Gud, der kommer i pomp og pragt.
- Og derfor må vi undre os med disciplene, når han siger, han er hos os i hverdagens næring – eller når han lægger sig på knæ og vasker vores fødder.
- Så det med at man skal være værdig til at modtage nadveren er en helt bagvendt

måde at forstå det hele på. Nadveren er jo netop ikke et eksklusivt måltid for de særligt udvalgte. For de rene, for dem, der ikke er plettede og beskidte. Nej, nadveren er, ligesom dåben, åben for alle.

150 Vi kommer og knæler ned med alt det, der er vores.

Når vi så rejser os fra alterbordet igen og går tilbage – til hverdagen – tilbage til det liv, der er vores, så kan vi gøre det med nyt mod, med nye kræfter og med nyt håb, selv om alt stadigvæk er ved det gamle – skylden er stadigvæk vores, det

155 er bare ikke den, det tæller.

Hvad der i stedet tæller er, at vi har lov til at leve alligevel. Leve med glæde og frimodig, med lyst og energi til at arbejde med på den andens glæde.

Med os selv ved vi, at det ikke altid lykkes så godt.

160 Hver er én af os er også den der siger: Det er vel ikke mig, Herre? OG hver og én af os er den der har forrådt vores næste.

For sådan er mennesket. Det er et grundvilkår.

Evangeliet er, at Gud ikke slår hånden af os.

165 Og *derfor* skylder vi også at elske næsten og rumme næsten som hun nu er..

Ikke af hensyn til Gud, men af hensyn til næsten.

Vi skal elske, fordi vi selv er elsket. Som der står i det nye testamente: Vi elsker, fordi han elskede os først.

Det er faktisk ikke til at forstå.

170 Jeg ved ikke, om det egentlig kan fattes, eller om det er og bliver et kors for tanken.

Selvom du svigter mig, selvom du ikke vil være ved mig, selvom du igen og igen kommer til at gøre det stikmodsatte af hvad jeg har lært dig, så vil jeg være med

175 dig og jeg slipper dig aldrig nogensinde.

Vi rækker vore hænder ud, som tomme skåle.

Kristus fylder dem med alt godt som vi kan leve på.

Og kirken, ja, den er et gammelt hus, står om end tårnene falde.. for kirken er

180 ikke bygningen, den er fællesskabet af alle der tager imod invitationen som deles ud hver eneste øjeblik.. for Gud kalder på gammel og på ung.

Så kære menighed, tag imod, sig jatak!

Glædelig skærtorsdag.

185 Amen.

Lovprisning

190 Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var,
er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al
evighed.

195

Kirkebøn

Barmhjertige Gud.

Så stor er din kærlighed, at du blev menneske, levede blandt os og døde for os.

200 Du blev lys i vort mørke og liv i vor død.

Du stiller vor længsel.

Dit brød spises aldrig op

og dit bager drikkes aldrig ud;

Du gør dig til ét med os.

205 Vi beder dig:

Vær med os, når forræderi og svigt, magtsyge og griskhed
ødelægger livet mellem os og truer menneskers fællesskab.

Giv os et varmt hjerte, så vi deler vort brød med den sultne, rækker vort bager til
den tørstende og byder den ensomme ind i vort fællesskab.

210 Vær med vor Konge Frederik d. 10ende og den kongelige familie.

Vær med de unge, der skal arve verden, og for de små børn der skal lære at gå på
denne jord.

Vær med alle der har ansvar i vort land og ud over jorden.

Giv dem gode råd i sinde.

215 Hellige Ånd, bryd ind i hjerterne hos dem, der styrer verden – lad dem besinde
sig så vi kan få fred til at leve godt sammen.

Vær med din kirke her i København og ud over hele jorden.

Vi mindes vore døde for dit ansigt. Giv dem og os alle en glædelig opstandelse på
den store påskemorgen.

220 Amen

Kilde

Manuskript taget fra domkirken.dk. med tilladelse fra udgiver

225

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Skærtorsdag

230

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/stine-munchs-praediken-skaertorsdag>

235

240

245

250

255

260